

STADSTHEATERS

me daar nog niet klaar voor. Ik wil nog een paar jaar prutsen, binnen een kleiner gegeven werken. De grote zaal vergt een andere theatraleiteit, een andere code om met het publiek om te gaan. In feite is het een soort van 'opera maken', in beeldtaal, in manier van denken. Een verhaal als dat van *Montagnes Russes* vraagt om beslotenheid, het zweeft tussen droom en gedachte, tussen monoloog en dialoog. De grote zaal vraagt om een openheid van beeld en toch kan je ook daar intiem en intens poëtisch werk maken, maar dat vereist een lange zoektocht.

DE CORTE: We moeten toch voorzichtig zijn dat we de mensen niet te veel schrik aanjagen. Het begrip 'grote zaal' is zowat gestigmatiseerd. Als een productie goed is, spreekt niemand over de omvang van de zaal. Als ze niet goed is, vindt men die grote ruimte plots 'moeilijk'.

VAN DER MEIREN: We moeten de jonge mensen, die nieuwe generatie tijd geven vooraleer zo'n overstap te maken.

DE CORTE: Eigenlijk hebben we nog geen ensemble; enkele mensen hebben een jaarcontract omdat ze toevallig in een seizoen vier opdrachten bij ons kregen: een regisseur bracht hen binnen en later wou een andere ook met hen werken, enz. We stellen nu een lijst op van mensen, maar dat is nog in volle ontwikkeling. Door met mensen te werken en te praten krijg je wellicht het vermoeden dat ze in je filosofie meegaan, dat ze de ruimte – wij noemen dat de 'witte plekken' – die ze artistiek krijgen ook zullen gaan invullen. Dat is de meerwaarde waarnaar we op zoek zijn. We willen geen groep meer die via toevallige deelname aan enkele projecten tot stand is gekomen, maar mensen die naast het repertoire dat ze spelen, ook dingen gaan uitproberen, die al dan niet getoond zullen worden. Maar ze moeten dus wel een zekere affiniteit hebben met de klassieke, of beter 'universele' stukken.

VAN DER MEIREN: Voor *Montagnes Russes* had ik enkele jonge acteurs bij mekaar die voor het eerst samenspeelden maar misschien de kern van een gezelschap hadden kunnen vormen. Jonge acteurs van vandaag zijn echter te vergelijken met jazzmusici: ze zijn niet te vatten, het zijn veelvraters die overal willen spelen.

DE GOS: Je kan natuurlijk niet afgaan op één productie. Het is door de confrontatie van meerdere ervaringen dat je merkt of acteurs in staat zijn in verschillende constellaties

artistiek te functioneren. Ze moeten er zich niet alleen goed voelen, maar ook goed materiaal aanbrengen. Dan pas heb je de juiste mensen voor een stadstheater. Voor zo'n proces moet je tijd nemen.

DE CORTE: Soms zijn die mensen zelf verrast over hun ervaringen bij ons. Herwig De Weerdts regisseerde hier dit seizoen *Don Quichot*; hij had nooit gedacht dat hij vanuit zijn achtergrond ooit hier zou werken. Soms blijken wij aantrekkelijker te zijn dan we zelf denken. Ik hoop nog steeds dat we genoeg artistieke dynamiek kunnen ontwikkelen om mensen een tijdje hier te houden.

VAN DER MEIREN: In sommige omstandigheden gaat groepsvorming sneller: in gezelschappen als de Roovers b.v., maar die hebben een heel andere ontstaansgeschiedenis die hen bij mekaar houdt.

DE CORTE: In de NTG-periode was er een echt va-et-vient van acteurs. Een open huis is een goeie zaak, maar het mag er niet tochten, soms moeten de deuren eens toe zodat het er warm en gezellig wordt. Er was toen zoveel 'frisse wind' dat alle papieren naar buiten vlogen...

Interne functionering

De Corte: Het artistieke beleid moet uiteraard goedgekeurd worden door de raad van bestuur en door mezelf als algemeen directeur, maar het komt tot stand door de discussies gevoerd in 'de groep van vier': Domien Van Der Meiren, Martine De Gos, Mathias Sercu en Alain Pringels; zij filteren alle voorstellen die op tafel komen. Domien heeft daarin een wat aparte functie wat Arca betreft.

VAN DER MEIREN: Ik was reeds eerder door Jean-Pierre De Decker gevraagd om Arca te leiden en dat doe ik dus ook. Als er voor Arca knopen moeten doorgemaakt worden, heb ik daar beslissingsrecht in. Ik ben ook een maker, maar met een iets grotere verantwoordelijkheid, waarvoor ik van mijn collega's de autonomie krijg.

DE CORTE: Voor Domien vallen verantwoordelijkheden en bevoegdheden samen. Naast het werk in Arca zoeken we naar projecten voor een groot publiek; meestal vinden we die bij stukken met 'grote verhalen', maar het moeten toch ook weer voorstellingen zijn waarmee we dat ensemble kunnen opbouwen; dat is dus een hele puzzel; de groep van vier bekijkt de stukken van de puzzel en ziet of alles past. Zij kunnen onafhankelijk beslissen; bij hun opties leggen wij ons neer. Misschien verschilt die manier van werken zelfs niet zo heel veel van

hoe het bij Jean-Pierre gebeurde; daar werd ook met een kleinere werkgroep vergaderd, alleen had hij het laatste woord. Het verschil ligt natuurlijk wel in zijn persoon zelf, hij was bijzonder waardevol als 'bewaker van de artistieke lijn in een grote zaal'.

Maatschappelijk bewustzijn

VAN DER MEIREN: Nadenkend over het repertoire voor een grote zaal kom ik altijd weer bij vragen i.v.m. de maatschappelijke context, i.v.m. een bewustzijn van de stad waarin we leven: waarom willen we die grote – meestal politieke – verhalen vandaag vertellen?

DE GOS: In de loop van dit seizoen is die hele maatschappelijke component scherper en scherper aan bod gekomen. Ook bij jonge theatermakers merk je dat hun bekommernis daaromtrent vrij groot is. Die discussie heeft te maken met onze positionering als stadstheater, met onze houding t.o.v. de politiek en van andere sectoren, maar ook – intern – met de interesse van de jonge kunstenaars.

VAN DER MEIREN: Volgend seizoen willen we met Wim Van Gotha iets maken rond Noreena Hertz' 'global capitalization'. Mijn eerste project na mijn afstuderen was *Vaderland* met Kris Cuppens en Dirk Tuypens; zij gingen heel ver in hun politiek engagement; dat heeft mij mee gevormd als jonge maker; je pakt dat mee, je voelt dat ook aanwezig op andere plekken waar je komt. Het duurt een tijdje voor je je afvraagt: hoe verhoud ik me tot dit apenland? Wat is die context van nà 11 september? Je probeert samen met anderen een antwoord te zoeken. Je voelt dat het vandaag ook weer mag om zulke vragen te stellen, na die platwalsing van de jaren negentig en daar ben ik heel blij mee. Dat levert veel verwarring op en hoe je die lijnen moet doortrekken op het toneel is niet altijd even simpel.

DE GOS: Het emotionele, persoonlijke, anekdotische, familiale en psychologische wordt geconfronteerd met de grotere maatschappelijke context; daaraan proberen jonge makers theatraal vorm te geven. *Nog!* bijvoorbeeld, een coproductie van The Primitives en het Publiekstheater die nu in de Minnemeers staat, is absoluut vormelijk-emotioneel bijzonder, maar ik heb in een werkproces nog nooit zoveel politiek-maatschappelijke discussies meegemaakt. Niet dat je daar een pedagogische uitleg krijgt over hoe de maatschappij in mekaar zit, maar je wordt emotioneel door die politieke discussie gevoed.